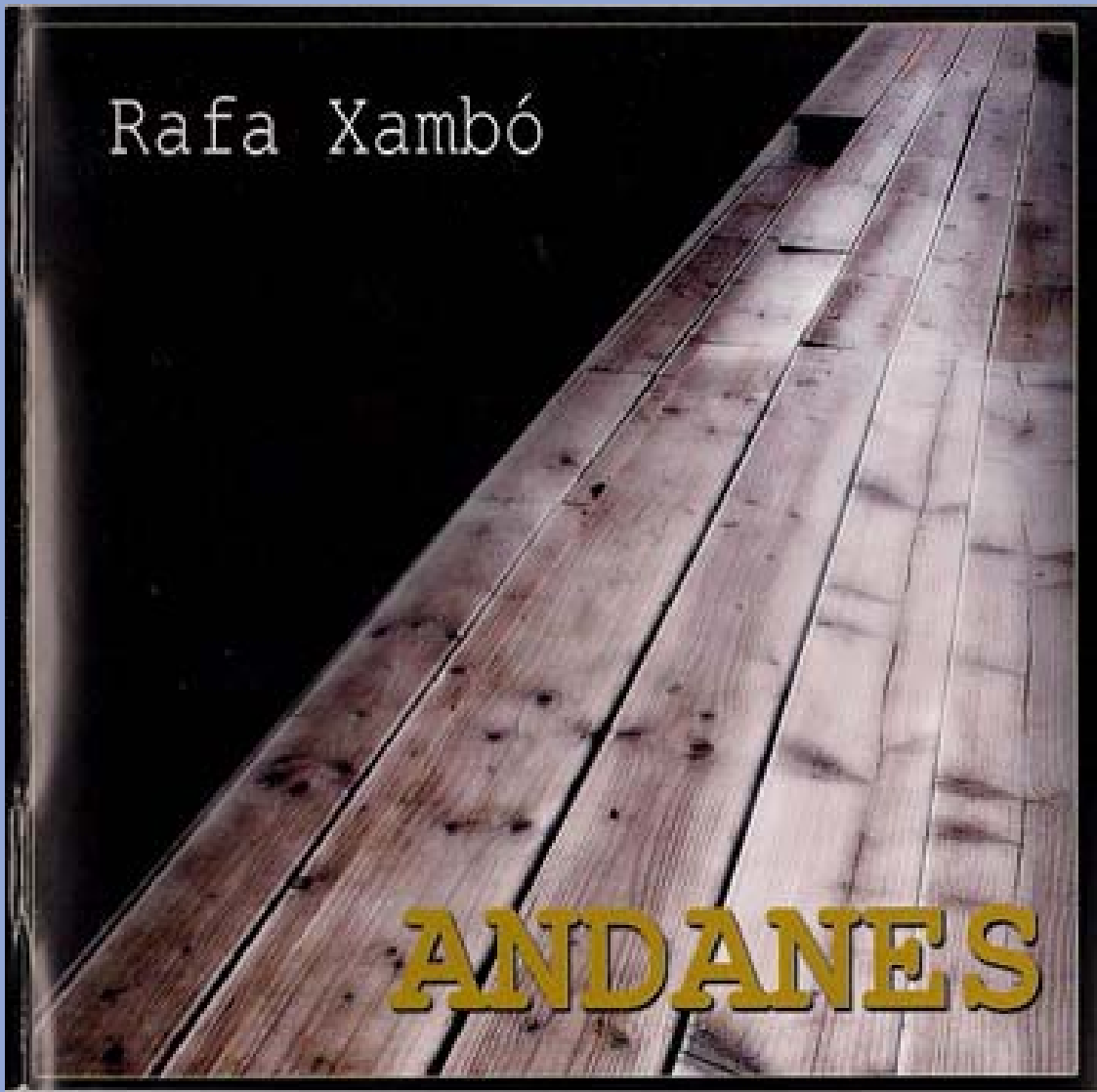

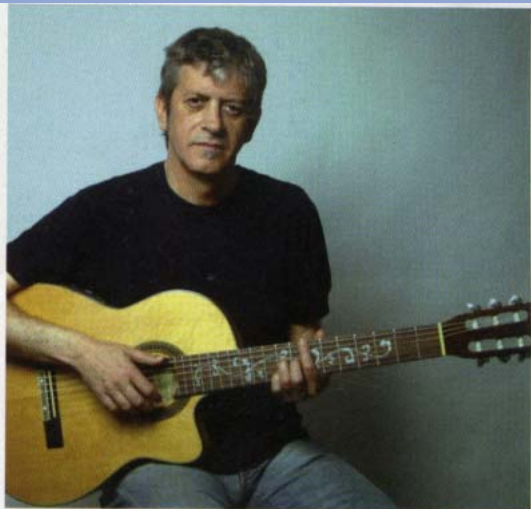
Andanes

Rafa Xambó

ANDANES

Andanes

RAFA XAMBÓ

Les lletres intimistes impregnen *Andanes* (Picap, 2010), el nou disc de Rafa Xambó. I són aquestes lletres les que li han valgut dos guardons a la darrera edició dels Premis Dividí Montllor, que cada any reconeixen les millors propostes de l'escena valenciana: millor disc de cançó d'autor i millor lletra per la cançó "A Glasgow". El cantautor es va exiliar voluntàriament a Escòcia després de l'enèsima victòria del Partit Popular a València, i ara ha tornat amb un grapat de cançons amb regust pop i nostàlgia pels camins de la vida.

DIVENDRES 17 • L'ATLÀNTIDA • 22 H

PI DE LA SERRA

El blues més autèntic de la mà d'Amadeu Casas i Joan Pau Cumellas i les cançons emblemàtiques de Quico Pi de la Serra són els dos ingredients de l'espectacle *QuiCol·labora Trio*. El resultat és una fusió de veus, cordes i harmòniques amb les quals els tres músics busquen nous camins entre la cançó i el blues.

DISSABTE 18 • L'ATLÀNTIDA • 20.15 H

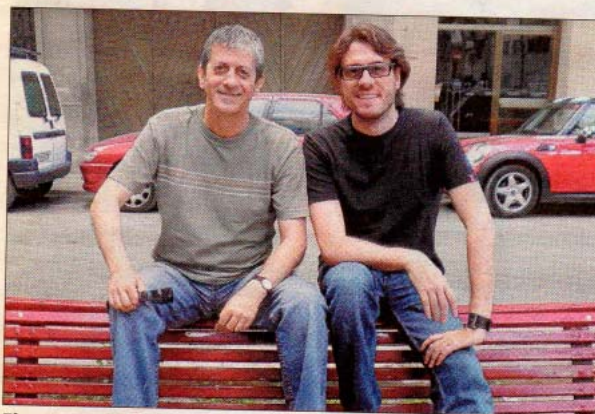
JOAN COLOMO

El component de formacions com ara The Unfinished Sympathy, Zeidun o La Célula Dormiente, Joan Colomo, s'estrena en solitari amb el treball *Contra toda pronóstico* [BCore Disc, 2009], on amb la seva peculiar veu exposa el nihilisme festiu de cançons que poden ser tristes i divertides a la vegada.

DISSABTE 18 • INSTITUT TEATRE • 22.30 H

RECITAL POÈTIC 'VEUS SINGULARS'

Rafael Xambó musica Txema Martínez avui al pub Antares

El cantautor Rafa Xambó i el poeta lleidatà Txema Martínez.

LLEIDA | El pub Antares acollirà avui a les 21.30 hores l'última sessió de la temporada del cicle *Veus singulars*. En aquesta ocasió, els protagonistes seran el poeta lleidatà Txema Martínez, el cantautor valencià Rafa Xambó i el fotògraf Jordi V. Pou. Durant el recital es podran escoltar poemes com *Bales* i *Dedicat*, de Txema Martínez, que Xambó va musicar en el seu anterior treball, *Cançons de la memòria trista*, a més d'alguns sonets de Shakespeare, traduïts per Martínez. De fet, l'escriptor i editor lleidatà acaba de ser distingit amb el premi Jordi Domènech de traducció de poesia per la seua versió catalana dels *Sonets* de Shakespeare. Xambó, cantautor i professor universitari, va descobrir l'obra de Martínez quan

aquest va guanyar el premi Joan Alcover-Ciutat de Palma, el 2002, amb el poemari *Sentit*. El va escoltar en una entrevista i va aprofundir en la seua obra. Al llegir el poema *Bales* va quedar "impressionat", segons va explicar el mateix Xambó, i va decidir que l'havia de musicar. Versos com "No recordem que un dia ens van afusellar", li van demostrar que "hi havia gent que sentia com jo". Va tardar 15 dies i finalment el va compondre al piano amb una bona base funky.

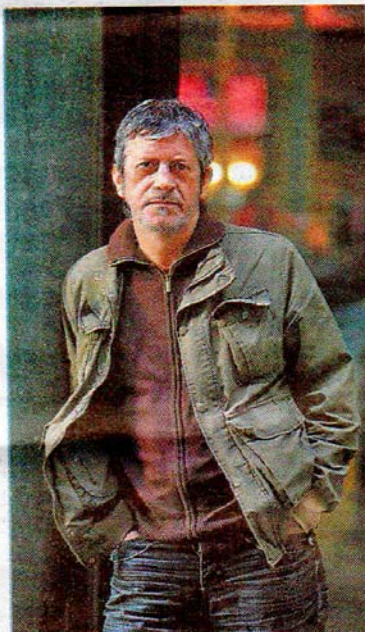
D'altra banda, Xambó acaba de publicar el seu últim treball, *Andanes*, "un àlbum de viatge, en tots els sentits, no només físic sinó interior" que inclou deu temes i que el cantautor qualifica com el seu treball "més íntim i personal".

Munició per a un país somiat

Rafa Xambó, un cantant entre el desig i la realitat

FRANCESC VIADEL Barcelona

La darrera vegada que Rafa Xambó i jo ens veíem plovia a bots i barrals, fins al punt que, de poc, Barcelona no fou esborrada de la memòria: igual que una ciutat persa amb els seus sacerdots cruels, les seues putes, la seua humanitat sencera plena de misèries. Passàrem la vesprada a casa mentre durà la tronada, enraonant dels escenaris de les nostres infanteses a la Ribera, de l'assassinat de la democràcia, de tots els orfes del món, com si estiguérem atrapat en una inquietant paràbola d'Auster. Finalment, el cel s'obrí, la ciutat es va salvar, de moment, de la destrucció i nosaltres, alleujats, vàrem poder continuar la nostra conversa al Born, en un restaurant amb quatre taules mig plenes de turistes d'imprecisa procedència tan indiferents amb l'escenari com els extrems d'una pel·lícula durant el descans d'un rodatge. Llavors enraonàrem de la distància entre el desig i la realitat, de l'abisme que separa els anhels i l'edat. Constatàrem, amargament, que ens havíem quedat sense geografia, sense política i que, tanmateix, érem posseïdors d'un oceà de mots luxosos, com peces d'antiquari, d'una cultura

Rafa Xambó. / JESÚS CÍSCAR

petita, semiclandestina, sovint incapaç de creuar l'Ebre que ens esgarra. Pràcticament, Xambó acabava d'arribar de Glasgow, on havia col·laborat amb la universitat d'aquella ciutat. Així, doncs, reintegrat a la València de les nits calentes del Carme, a la de plaça del Negrito o Na Jordana, a la dels esbucats poblats marítims, confessava haver descobert, fets els cinquanta, que València era, amb

totes les seues frustracions, la seua, com una amant intransferible. La descoberta no em va sorprendre. Tot plegat, sabia des de sempre que ell forma part indestructible de l'estructura sentimental de la València rebel (i no) com una muntanya forma part del seu paisatge sempre canviant. Del nord Xambó ha tornat amb *Andanes* (Picap, 2010). Un treball amb temes tan reeixits com *A Glasgow*, *Aiguacels* o *Vestit de neu*. Dóna continuïtat, així, a la represa d'una carrera musical que va estroncar l'agonitzant règim franquista i que els darrers anys ha donat discos tan notables com *7 acústics*, *Dies oberts* o *Cançons de la memòria trista*.

Outsider de la lluita pels drets civils, està en el centre d'un moviment musical purament sudenc que ha estat menystingut, malauradament, pels observadors de la nostra realitat cada vegada més idiotitzats pels trucs de la producció cultural *fast food*. Sempre al marge, sempre tendre des de la profunditat de la seua veu rogallosa, combatiu, la seua música denuncia la deriva d'una societat suïcida, mutilada pel capitalisme i les desigualtats i, alhora, la força i la bellesa de la vida, la seua capacitat alliberadora.

RAFA XAMBÓ Cantautor

“La mirada de l'estranger té gràcia perquè res no és quotidià”

XAVIER ALIAGA, València

El cantautor i sociòleg Rafa Xambó (Algemesí, 1954) fou un dels centenars de valencians que l'any 2007 participaren activament des dels moviments cívics i culturals en tractar d'impulsar un canvi polític i social al País Valencià. La realitat s'hi va imposar tossudament. I Xambó va cercar oxigen lluny de la seua terra, en la ciutat escocesa de Glasgow. De la descongestió naix *Andanes* (Picap, 2010) un disc “intimista” i “més personal que social”, també “més alegre”, que demà presenta al Centre Octubre de Cultura Contemporània de València. El tema que l'obri, *A Glasgow*, amb una lletra evocativa i una malenconiosa línia de piano, marca el to introspectiu. Tot i que Xambó no renuncia a remoure consciències en *Assassins del sud*, un blues arrapat on la veu de Xambó s'acosta al registre aiguardentós de Tom Waits. Tot i això, l'activisme de *Cançons de la memòria trista* (2006), el seu treball anterior, premi Ovidi Montllor del 2007 al millor àlbum de cançó d'autor, està molt més diluït.

“Tot el disc està pràcticament concebut a Glas-

gow. Allà el ritme de vida és completament distint. Entre setmana investigava, però els caps de setmana eren llarguissims. Ací costa molt alenar i fer cançons, però allà vaig agafar una bona marxeta a l'hora de compondre”, explica. Un àlbum sobre un viatge, sobre l'adaptació i l'enyor de les coses quotidianes que estan lluny. I també “un viatge interior”. “D'alguna manera se t'incrementa la sensibilitat i la percepció, perquè res no és

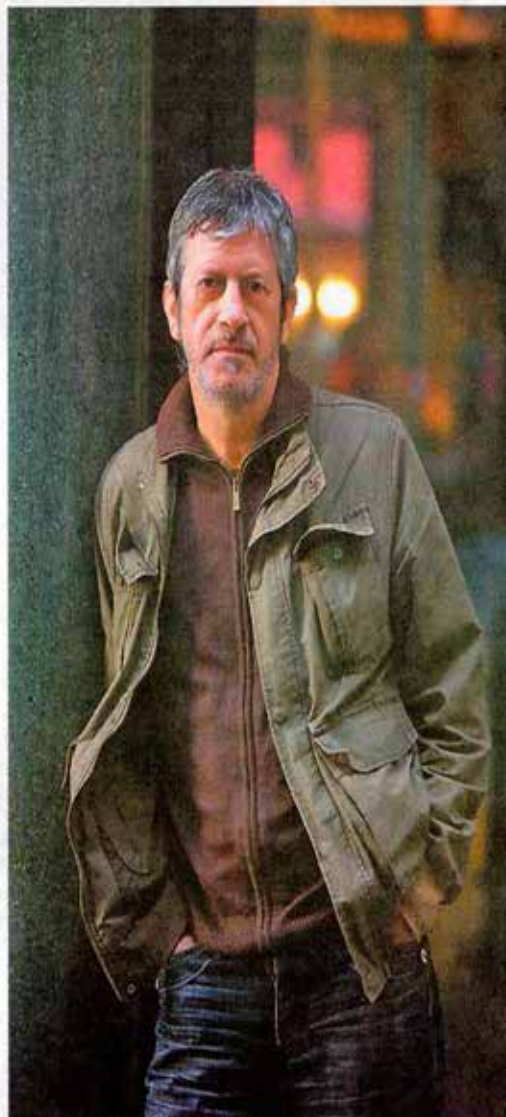
“Tot el disc està pràcticament concebut a Glasgow”

quotidià, la mirada de l'estranger té gràcia en aqueix sentit”, raona. Perquè el títol, *Andanes*, no sols remet a les estacions, sinó també al lloc on s'arraconen les andròmines i, al mateix temps, “l'espai d'observació, la posició elevada”.

Aquell era el concepte. Però el ritme àgil de composició s'ha convertit, a l'hora d'entrar en l'estudi, en un procés cadenciós

i conscient. Amb la complicitat d'Albert Ortega, responsable dels arranjaments i de tocar la majoria d'instruments, l'artista ha arraconat l'apressament a la recerca de “fons i solatge”, d'un producte “que estiga ben fet, en què ens puguem reconèixer”. Una cura audible en les cançons, palpable en els textos, la majoria de Xambó, tot i que també, com en vegades anteriors, incorpora textos de poetes, com ara Manel Rodríguez-Castelló, i d'una de les noves veus poètiques més suggeridores, Isabel Garcia Canet.

La temptació de preguntar a Xambó pel moment dolç de la música en valencià és poc negociable: músic, vicepresident del col·lectiu Ovidi Montllor i també sociòleg. “La gent més jove no tenen ja els tics i els complexos més o menys provinçians del fet que usar la llengua pròpia per a tot és el més normal del món. És la gent d'Escola Valenciana, els xiquets que han passat per l'ensenyament en valencià des del primer dia i no tenen cap complex”, diagnostica. Una eclosió en què, tanmateix, també han tingut a veure pioners com el mateix Rafa Xambó.

El cantautor Rafa Xambó. / JESÚS CÍSCAR

Correu electrònic ▶ amats@epi.es

Rafa Xambó torna amb «Andanes» després de quatre anys de silenci

▶ El cantautor valencià presenta el 14 de maig el seu quart treball musical al Centre de Cultura Octubre

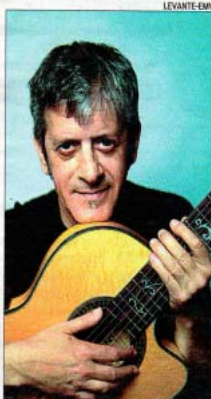
LEVANTE-EMV VALÈNCIA

Rafa Xambó presenta «Andanes», el seu darrer disc, el proper 14 de maig al Centre de Cultura Contemporània Octubre de València. Aquest CD és el quart treball musical després de «7 acústics» (2002), «Dies oberts» (2003) i «Cançons de la memòria trista» (2006). Amb aquest darrer treball va rebre el Premi Ovidi 2007 al millor disc de cançó d'autor.

En «Andanes», el cantautor valencià ha tornat a confiar en un dels millors músics de la Comunitat Valenciana, Albert Ortega, els arranjaments i la mescla. Però, a més, Ortega fa una demostració de la seua capacitat musical en la interpretació de guitarra elèctrica i acústica, mandolina, teclat, cors, baix, percussió i programacions. Rafa Xambó també conta amb la col·laboració Miquel Gil fent les veus i els cors en un parell de cançons.

Manel Rodríguez-Castelló parla del disc i destaca que «el viatge de Rafa Xambó pot començar entre el fred dels dies curts de l'hivern de Glasgow mentre sent davallar bocins de memòria per les aigües del Clyde, i acabar amb la tornada a casa a València, ciutat dels claroscurs, país de derrotes i també d'esforçades esperances. De fet «A Glasgow», una cançó magnífica des de tots els punts de vista, i «Cap a casa» emmarquen aquest àlbum titulat «Andanes» (paraula que suggereix clarament la idea de viatge). De València a Escòcia, amb bitllet de tornada, de sud a nord, viatge en espiral d'una vida plena de poemes i cançons que la pautes i li donen ritme i sentit.

Isabel García Canet diu del treball de Xambó que «descaminar el mapa vital de la memòria i trobar-se és el missatge que suggereix l'«Home de l'andana». L'home viatger allibera la ingenuïtat de la infantesa i la vestimenta seductora de la fugacitat, per tal de garbellar-les al compàs d'un paisatge. S'hi sent preparat per rebre el do desconegut que li guarda l'avenir. Ara, la

Rafa Xambó.

Xambó compta amb la col·laboració d'Albert Ortega, que toca cinc instruments, i la veu de Miquel Gil en dues cançons del disc

ingenuïtat ja està 'prenyada de llum' i el trencar aigües és poar l'harmonia i l'essència del transcurs reposat i net del riu dels ulls. L'home també parix, i amb l'accident engega la trama històrica i íntima dels records. Malgrat les ruïnes, el gaudi del viatge és contemplar i viure amb el sentit més animal i mediterrani. Com un explorador-col·leccionista, l'home apassionat desenterra desfici i hi conviu amb ells, cimeja els icebergs de la nostàlgia i sap que la metamorfosi del fred d'abans al goig de l'ara, és la llum que li ha ofert el camí per tal d'arribar al cor del prèsec, al punt de fuga que fa d'Andanes la llinda i la boga, la cruïlla fèrtil del trànsit físic i espiritual més viu on poder escandir si cal amb ziga-zaga la vida».

LOCUCIONS

Per Llorenç Giménez

▶ Si la mànega no és ampla no oneja. **Xina.**

▶ En l'horitzó de les terres baixes un altell pareix una muntanya. **Xina.**

▶ Només els recipients buits ressonen i se senten a gran distància. **Xina.**

▶ L'ase pot entrar en el temple, però no per això es converteix en monjo. **Xina.**

Correu electrònic ▶ amats@epi.es

MANUEL MOLINES

Rafa Xambó
CANTANT TRIOMFADOR DELS PREMIS OVIDI 2010

«El País Valencià és molt canibal amb els seus artistes»

Rafa Xambó (Algemesí, 1954) ha sigut el triomfador dels Premis Ovidi lliurats el dimecres. Ha obtingut els guardons al Millor Disc de Cantautor («Andanes») i el de Millor Lletra (per «A Glasgow»). El disc és fruit d'un exili acadèmic de nou mesos a la Universitat de Glasgow.

PACO CERDÀ VALÈNCIA

▶ En primer lloc, l'enhorabona. Moltes gràcies. **I ara, els dubtes. On s'ha deixat la Fusteria?**

▶ En l'interior disc ja no m'acompanyava...

▶ No, però jo em referisc a tot l'aparell ideològic de Joan Fuster que s'ha quedat al marge en aquest disc intimista. És un exili interior?

▶ Sí, ha sigut un exili exterior, perquè físicament me n'he anat a Glasgow nou mesos, i interior també. Aquesta vegada he preferit tractar els temes reivindicatius als diaris i als llibres en els que jo em projecte com a sociòleg i intel·lectual, i així fer un disc més poètic, més intimista, més de mi.

▶ Així és el nou Xambó?

▶ Xambó és eixe i també el que va publicar Panflets anacrònics amb un grapat d'articles sobre la devastació d'aquest país. Tots eixos són Xambó.

▶ Què ha vist des de l'andana de Glasgow?

▶ La primera cosa que he sentit és

una sensació de benestar, per allò de la distància. Jo ja tinc mig segle i m'he deixat la pell en aquest país. Ara he pogut mirar-lo de lluny i comprovar com de mal estem considerades algunes persones a València pel simple fet de ser d'aquí. He vist que el País Valencià és molt canibal amb la seua gent. I això és un exemple de provincialisme.

▶ I amb els seus artistes?

▶ Amb els artistes sobretot. Només cal repassar la nòmina dels que han hagut d'anar-se'n. És molt difícil fer una carrera artística a València.

▶ I més en valencià...

▶ I més en valencià, sí, perquè cal desintoxicar-se de les manies persecutòries de la societat valenciana i dels nostres dirigents.

▶ I com ha vist la Comunitat Valenciana des de l'andana escocesa?

▶ He vist un país molt cutre.

▶ Per què?

▶ Mira: quan només portava dos mesos a Glasgow, va esclatar l'escàndol de les dietes dels polítics. Van caure 14 ministres britànics sense que feren falta jutges, fiscals ni obertura de judicis. En comparació, la nostra cultura política està molt endarrerida i la capacitat de pressió de la nostra opinió pública, si és que existeix, és molt feble.

▶ I com veu el panorama cultural?

▶ D'una banda, estem en un moment magnífic pel que fa a la varietat, el

nombre i la qualitat dels músics. Però per contra, mira el meu cas: he fet quatre discos i acabe de guanyar dos premis Ovidi, però no he eixit mai a la televisió pública. És al·lucinant que els mitjans de comunicació públics, que haurien de ser els primers en promoció de la llengua i l'art fet a casa nostra, ens ignoren, i siga més fàcil escoltar música en valencià en els mitjans catalans o fins i tot a Ràdio 3.

▶ Això és més que cutre...

▶ Sí, és vergonyós. Afortunadament, els mitjans privats ens fan més cas cada vegada.

▶ Fent d'advocat del dimoni, què diria a tots aquells que els acusen de victimistes?

▶ Que no han escoltat la música en valencià dels últims anys i que ignoren del que parlen. Qui diu que «so de la música en valencià és may folclòric», no s'ha enterat de res. Actes de rock, pop, folk, cançó d'autor... I el problema de què la música siga en valencià només la tenen alguns valencians. Fora no existeix, i jo ho he comprovat actuant a Londres. Això és un ridícul que també prové del provincialisme.

▶ Amb «Andanes» ha crescut en varietat de ritmes i estils.

▶ Aquest disc és el resultat d'un procés de maduració musical lògic. Al solatge que en la meua formació musical han jugat la tradició de la Nova Cançó i la tradició anglosaxona de pop-rock, he sumat ara la meua aproximació al jazz, la bossa nova o la cançó francesa. I així han eixit les cançons: una barreja de gèneres difícils de definir en molts casos.

▶ Alguns diuen que és el Leonard Cohen valencià...

▶ Sí, i altres que Lou Reed [bromeja]. Però jo només procure fer bones cançons que ajuden a il·luminar la vida de les persones i a comprendre el món. No sóc més que Rafa Xambó, de la Ribera.

LOCUCIONS

Per Llorenç Giménez

▶ Qui no confia en persona no arriba en Déu. **ord-amèrica**

▶ No és possible conèixer les persones a la rimera. **a Toscana**

▶ La confiança en i mateix és el primer secret de èxit. **lord-amèrica**

▶ Boja està ovella que es confessa amb el op. **a Toscana**

Andanes

Rafa Xambó (III)

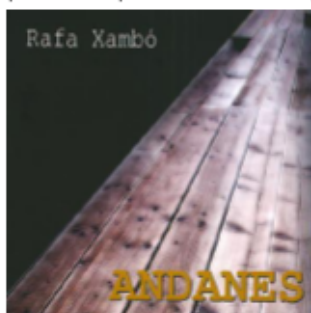
Hi havia una vegada en què un professor universitari molt sabut i esparpellat, com que ja tenia el fills ben fadrins i endreçats, va voler anar-se'n a les terres del nord, a l'extrem d'una gran illa de verds infinits, gelades esfereïdores i boires estremidores. Com que els dies eren curts i les nits llargues, buides i fosques,

agafat a la seua inseparable guitarra es va ficar a fer cançons. Allò, en veritat, no li venia de nou, perquè al llarg de la seua vida ja n'hi havia fet un bon grapat, d'algunes ben reeixides, d'altres potser no tant, però el que és ben cert és que no li mancava l'experiència. I com cosir i cantar, omplint espais i llargues hores, les vivències, records i anhels anaren trenant-se amb melodies i acords. Quan va arribar el moment de tornar cap al sud, a les terres

solejades i aspres que ara volen convertir, contra natura, en verger, se'n va adonar que portava una maleta ben farcida. A casa, va vestir les cançons amb robes senzilles i austeres, amb l'ineestimable ajuda del seu amic Albert Ortega; les va enregistrar i va fer-ne un disc, ben redó, i amb un forat al mig.

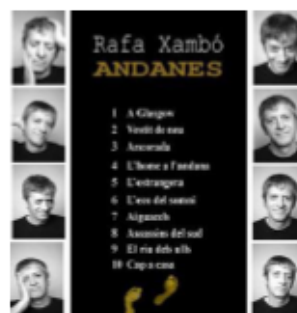
Rafa Xambó va deixar anar el seu "Andanes" a la primavera de l'any passat, deu cançons, deu estats d'ànim - com intenta reflectir la contraportada de disc - entre l'anada i la tornada. Cançons plenes a vessar de sentiments, d'històries quotidianes, de tristors, dubtes i joies, cançons que van contant la història subjectiva i particular del temps passat lluny de casa. Textos propis, a excepció de les paraules manllevades al nostre estimat poeta Manel Rodríguez Castelló i a la poetessa Isabel Garcia Canet, emotivament engarlandats per Ortega, més polifacètic i multiplicat que mai. Resultat previsible: Premi Ovidi Montllor al millor disc de cançó d'autor i a la millor cançó per "A Glasgow", el tema que obri el disc, el punt de partida del viatge d'andana en andana, i a partir d'ací, tot un reguitzell

d'actuacions que l'han portat de comarca en comarca, de poble en poble, d'entaulat en entaulat sense defalliment.

Proper divendres, 28 de gener de 2011, el trobareu a Almussafes (Ribera Baixa), omplint l'espai nocturn del Centre Cultural per a contar-vos, en un cafè-concert, les

seues històries quasi a cau d'orella. Ja sé que molts de vosaltres teniu ja compromès el divendres en assumptes infinitament més importants i que s'esdevindran a Benimaclet, però vos ho dic per si en queda algú que encara no té clares quines són les seues prioritats, que de tot hi ha solt per ahí. Tanmateix, no cal preocupar-se massa, perquè a Rafa se li troba sovint en qualssevol lloc, només cal estar una mica atent a la seua agenda. Mentres tant, aneu fent passejadetes pels llocs que vos indique.

Andanes

La web i el myspace:

<http://www.rafaxambo.com/>

<http://www.myspace.com/rafaxambo>

Videoclip "Cap a casa": http://www.youtube.com/watch?v=4d_23i59wA

Vídeo de la presentació d'Andanes a Gandia (20.07.2010)

<http://www.youtube.com/watch?v=vpYKAmZANao>

I al IES Ferrer i Guàrdia de Benimaçlet (20.10.10):

<http://laferreteriadeguardia.blogspot.com/2010/10/video-del-concert-de-rafa-xambo.html>

<http://laferreteriadeguardia.blogspot.com/2010/10/rafa-xambo-en-concert-el-dimcres-20.html>

Al COM:

<http://www.musicaenvalencia.com/fitxes?id=35>

Un tast del disc complet, en preescolta (fragments de les cançons):

<http://rock.kazaa.com/album/Andanes/120305/>

Extensa àudio-entrevista a Picant Música:

http://picantmusica.podomatic.com/player/web/2010-06-28T10_21_47-07_00

Al Levante:

<http://www.levante-emv.com/panorama/2010/07/09/rafa-xambo-pais-valencia-molt-canibal-amb-els-seus-artistes/721454.html>

A Vilaweb:

Disc:

<http://www.vilaweb.cat/noticia/3728389/20100514/andanes-viatge-rafa-xambo.html>

Premis:

<http://www.vilaweb.cat/noticia/3752393/20100708/miquel-herrero-corredor-polones-aliub-krama-rafa-xambo-guardonats-premis-ovidi.html>

Presentació:

<http://www.vilaweb.cat/noticia/3755183/20100716/rafa-xambo-albert-ortega-encanten-public-andanes.html>

A "No sé viure sense rock":

<http://www.noseviuresenserock.com/2010/07/rafa-xambo-andanes-2010.html>

Al Pica'm: <http://picam.info/sonav/rafa-xambo-retorna-amb-andanes/>

A Indiecat:

<http://indicat.blogspot.com/2010/05/rafa-xambo-torna-amb-andanes-despres-de.html>

O al blog de Manel Alonso:

<http://manelalonso.blogspot.com/2010/06/andanes-de-rafa-xambo.html>

I si voleu el disc, el teniu ben a la mà a la Llibreria "La Traca" (Carrer Enric Navarro, 15).

<http://ca-es.facebook.com/pages/LA-TRACA-Llibreria-papereria/195543036814#!/pages/LA-TRACA-Llibreria-papereria/195543036814?v=info>

Ernest Estornell
26 gener 2011